

GEMEENTE
**Hardinxveld-
Giessendam**

Richtinggevende keuzes en toekomstbeeld

Omgevingsvisie Hardinxveld-Giessendam

20 maart 2025

Aanleiding en inleiding

Dit is een tussenproduct van de omgevingsvisie: de richtinggevende keuzes en het toekomstbeeld. Vanuit huidige kwaliteiten en toekomstige ontwikkelingen is gekeken naar de ontwikkelingen tot 2050.

Deze ontwikkelingen zijn in vijf richtinggevende keuzes uitgewerkt:

1. Een toekomstbestendig dorp in een groene omgeving die water omarmt
2. Een verbonden dorp met een duurzame mobiliteit
3. Een dorp waar het samen fijn, veilig en gezond wonen is
4. Een dorp aan het water met een veelzijdige en veerkrachtige economie
5. Een dorp met toekomstbestendige centra met ruimte voor horeca, winkels en voorzieningen

Hoe zijn we tot de richtinggevende keuzes en het toekomstbeeld gekomen?

- Er is een beleidsanalyse uitgevoerd
- Er is een ruimtelijke analyse uitgevoerd
- Participatie
 - Met inwoners
 - Online enquête
 - Bijeenkomst stakeholders (o.a. ondernemers)- en ketenpartners
 - Middelbare scholieren
- Ontwerpateliers met ambtenaren
- Bijeenkomsten met de raad

Kerninstrumenten Omgevingswet

Omgevingsvergunning

Toestemming verlenen om één of meer activiteiten in de leefomgeving uit te voeren.

College van B&W

Omgevingsplan

Algemene regels van de gemeente voor de fysieke leefomgeving

- *Onder welke voorwaarden gaan we de fysieke leefomgeving ontwikkelen?*
- *Activiteiten wel/niet toestaan op een locatie*

Gemeenteraad

Omgevingsvisie

Eén omgevingsvisie per gemeente

- *Lange termijn visie op de fysieke leefomgeving*
- *Welke ambities en opgaven zijn er om de waarden in de gemeente te ontwikkelen en beschermen?*
- *Identiteit gebied centraal*
- *Gericht op het 'wat'*
- *Uitvoeringsparagraaf*

Gemeenteraad

Programma's

Middellange- en korte termijn gericht op uitvoering

- *Hoe gaan we de visie realiseren en met wie?*
- *Samenwerking*
- *Financiën*
- *Gericht op het 'hoe'*

College van B&W

Samenhang in instrumenten vanuit de beleidscyclus

Hiermee is de omgevingsvisie nog niet af. De komende maanden werkt de projectgroep de richtinggevende keuzes en het toekomstbeeld uit in de concept omgevingsvisie Hardinxveld-Giessendam.

Inhoudsopgave omgevingsvisie

Voorwoord wethouder

Samenvatting omgevingsvisie gemeente Hardinxveld-Giessendam

- Publieksvriendelijke versie
- Participatie in één blik

1. Inleiding

2. Hardinxveld - Giessendam in 2025

- Achtergrond en historie
- Hardinxveld Giessendam en de regio
- Kwaliteiten en kenmerken
- Trends en ontwikkelingen

3. Hardinxveld-Giessendam 2050

De visie en rol van Hardinxveld-Giessendam

- Toekomstbeeld
- Richtinggevende keuzes

1. Een toekomstbestendig dorp in een groene omgeving die water omarmt
2. Een verbonden dorp met duurzame mobiliteit
3. Een dorp waar het samen fijn, veilig en gezond wonen is
4. Een dorp aan het water met een veelzijdige en veerkrachtige Economie
5. Een dorp met toekomstbestendige centra met ruimte voor horeca, winkels en voorzieningen

4. Werken met de omgevingsvisie

Strategische uitvoeringsagenda

Programma's ook regio en MER/OER

Flexibele en adaptieve omgevingsvisie

Sturing, monitoring, evaluatie en actualisatie

Kostenverhaal

Waar moet een initiatief aan voldoen?

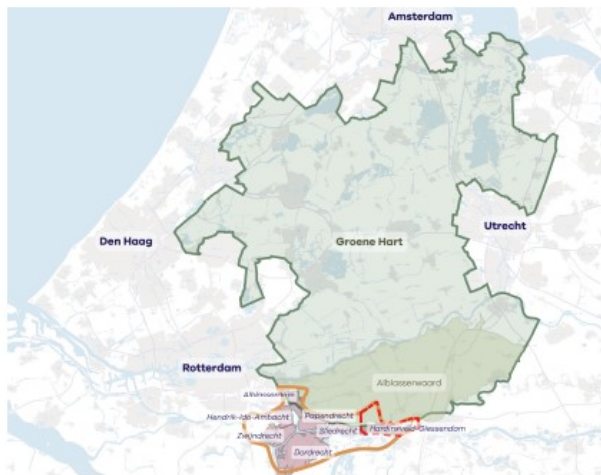
Bijlagen

- Overzicht beleid
- Resultaten participatie

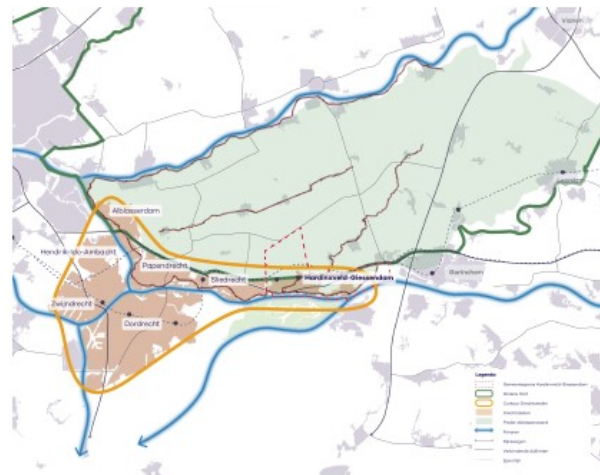

Kernkwaliteiten

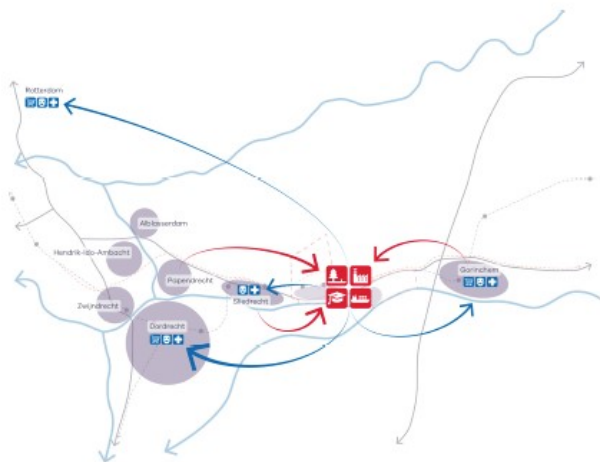
Hardinxveld-Giessendam in Nederland

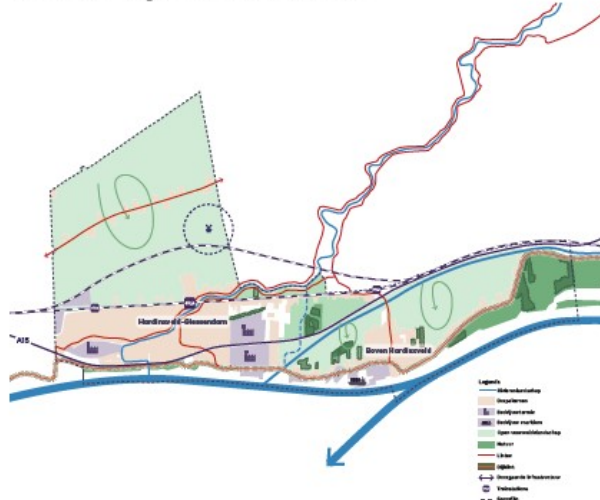
Drechtsteden – Alblassterwaard – het Groene Hart

Regiobinding met Hardinxveld-Giessendam

Gemeentelijke kernkwaliteiten

Hardinxveld-Giessendam heeft een bijzondere kwaliteit door haar positie in Nederland. Gelegen aan de rand en onderdeel van het Groene Hart, onderdeel van de Alblassterwaard en de Drechtsteden en gedeeltelijk gelegen in de Zuidvleugel Randstad. Ook de nabijheid van steden als Rotterdam en Utrecht is een kwaliteit. Juist de directe nabijheid van deze steden en de ligging tussen stad en landschap wordt als belangrijke kernkwaliteit gezien.

Op regionaal niveau is Hardinxveld-Giessendam onderdeel van de Drechtsteden en onderdeel van de maritieme topregio met een directe relatie met het water. De openheid van de polder Alblassterwaard en de nabijheid van de natuur van onder andere de Biesbosch bepalen mede de positie van de gemeente als schakel- en/of overgangszone tussen stad en landschap. De A15, de rivier Merwede en de Merwedelingelijn met drie stations dragen door de uitstekende bereikbaarheid ook bij.

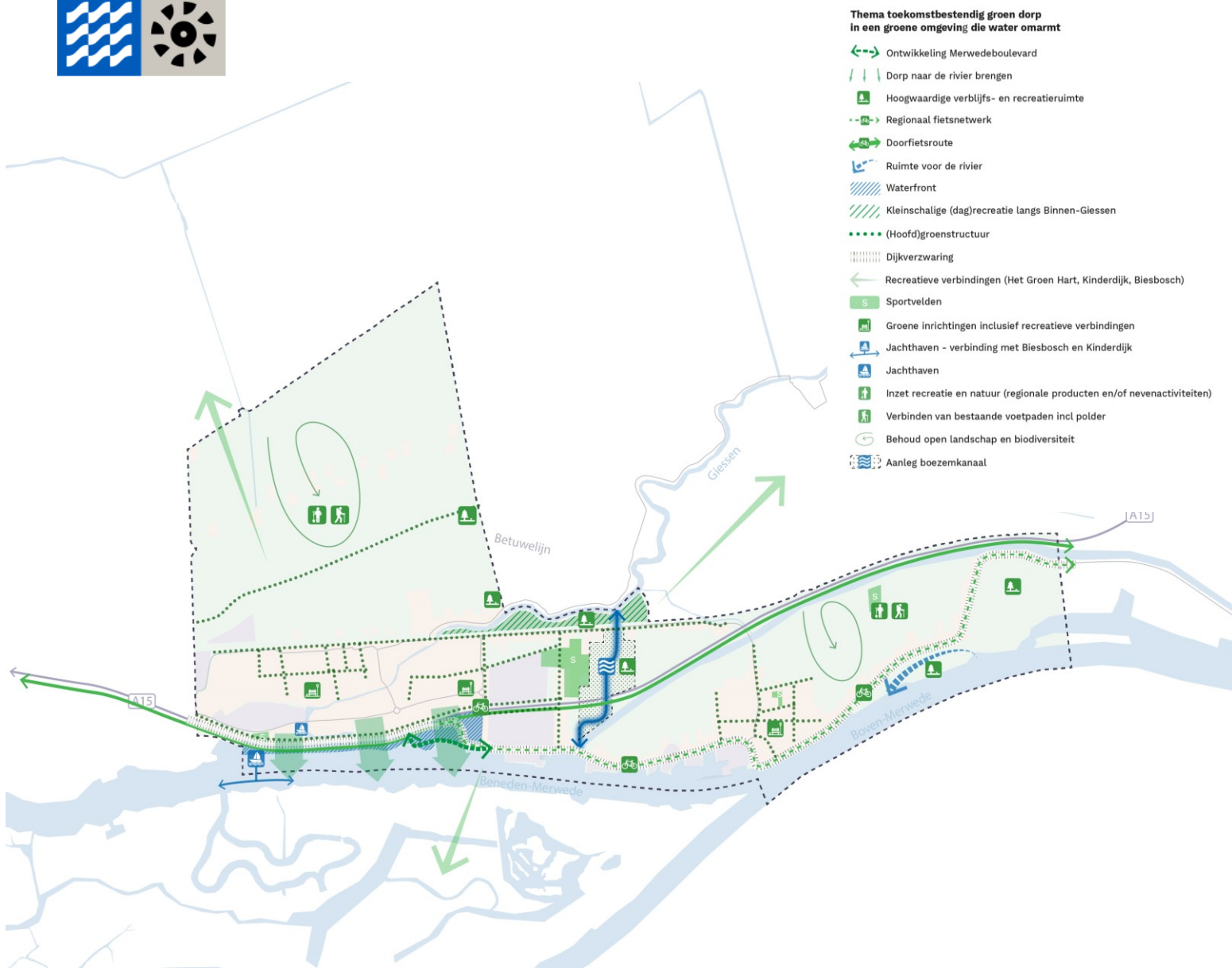
Functioneel heeft Hardinxveld-Giessendam de regio veel te bieden. Denk aan het voortgezet onderwijs, werkgelegenheid in de maak- en maritieme industrie maar ook op het gebied van recreatie en toerisme.

Verbinding en samen wordt als belangrijke kernkwaliteit gezien. Woningtypen en de mensen die er wonen hebben invloed op elkaar. Culturele ontmoetingsplekken brengen mensen in verbinding. Kleinschaligheid, groei en ontwikkeling bij elkaar brengen is een kans voor de gemeente. Dat vraagt wel om lef!

De A15, Betuwelijn en het water vormen harde grenzen van het dorp, daarachter ligt een andere wereld. Oude historische structuren maken daar onderdeel van uit zoals de Giessen en de (agrarische) bebouwingslinten. Deze brengen ook nabijheid en waarde mee. De beleving kan worden verbeterd. Onderscheid tussen Beneden en Boven-Hardinxveld wordt als kwaliteit gezien. De identiteit die er nu is behouden in ontwikkelingen richting de toekomst is een belangrijk uitgangspunt voor de visie.

Richtinggevende keuze 1: Een toekomstbestendig dorp in een groene omgeving die water omarmt

Thema toekomstbestendig groen dorp in een groene omgeving die water omarmt

- ↔ Ontwikkeling Merwedeboulevard
- ↗ Dorp naar de rivier brengen
- 🏡 Hoogwaardige verblijfs- en recreatierruimte
- 🚲 Regionaal fietsnetwerk
- 🚲 Doorfietsroute
- 🚶 Ruimte voor de rivier
- 🌊 Waterfront
- 🌿 Kleinschalige (dag)recreatie langs Binnen-Giessen
- 🌳 (Hoofd)groenstructuur
- 🛡️ Dijkverzanding
- 👉 Recreatieve verbindingen (Het Groen Hart, Kinderdijk, Biesbosch)
- 🏟️ Sportvelden
- 🏡 Groene inrichtingen inclusief recreatieve verbindingen
- 🚤 Jachthaven - verbinding met Biesbosch en Kinderdijk
- 🚤 Jachthaven
- 🌿 Inzet recreatie en natuur (regionale producten en/of nevenactiviteiten)
- 🚶 Verbinden van bestaande voetpaden incl polder
- 🌿 Behoud open landschap en biodiversiteit
- 🚰 Aanleg boezemkanaal

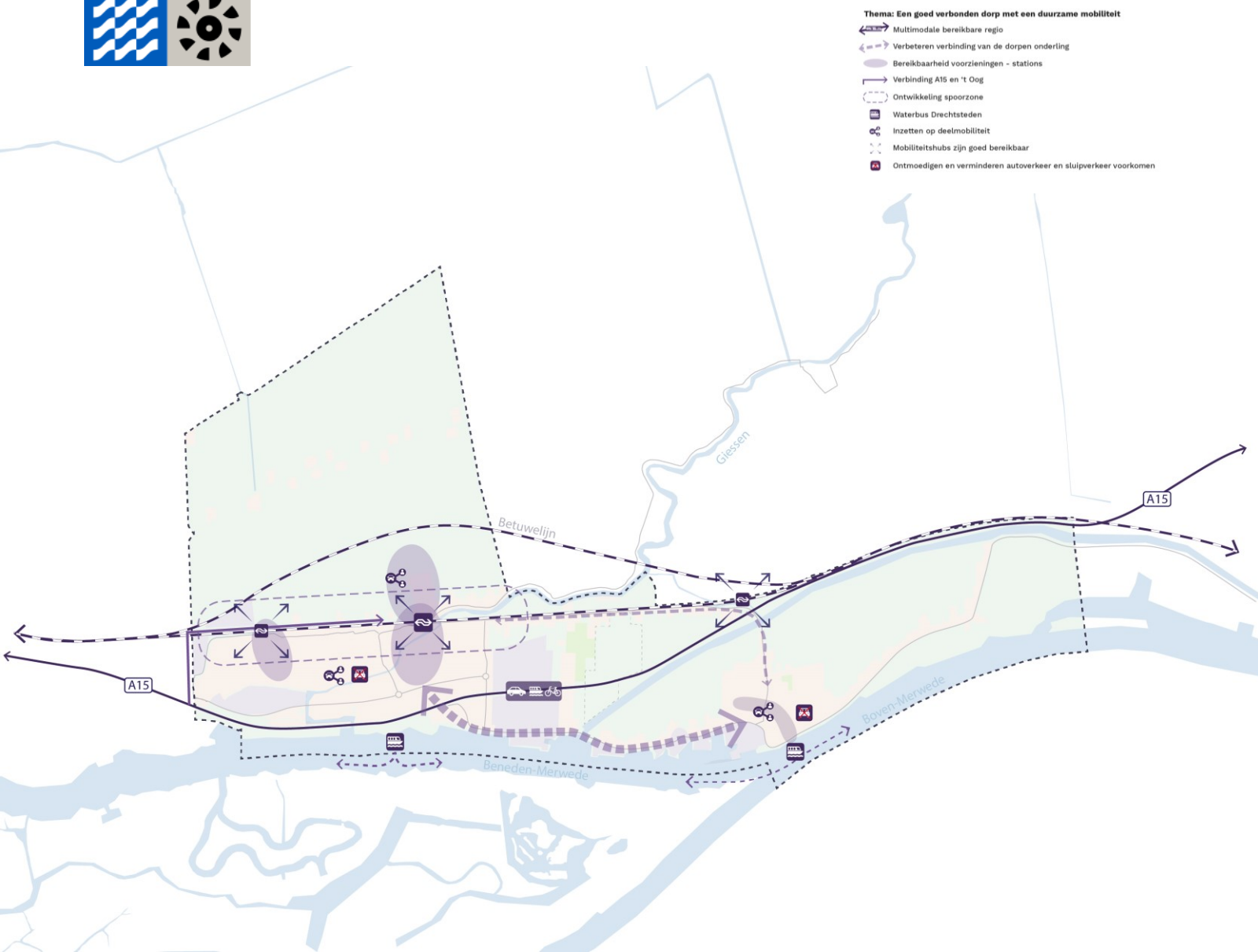
Hardinxveld-Giessendam richt zich op een toekomst waarin het dorp zijn groene omgeving en de verbinding met het water meer benut. De nadruk ligt hierbij, naast bodem en water, op onder andere het versterken van de natuur, vooral door de aanwezige rivieren de Giessen en Merwede, en het verbeteren van de kwaliteit van de openbare ruimte. Dat biedt ruimte voor recreatie. Daarbij hebben we de ambitie om het dorp meer naar de rivier te brengen met een herwaardering van de natuur, meer ruimte voor water en groen en een verschuiving van ruimte voor auto's naar nieuwe ontwikkelruimte en een kwalitatieve openbare ruimte. Ook is er nadrukkelijk aandacht om binnen de ontwikkelruimte rekening te houden met ruimte voor dijkversterking en (omgevings)veiligheid.

Er wordt gekeken naar de geschiedenis van het dorp, wat kan helpen om de identiteit van onze gemeente en de regio te versterken en een verhaal door de tijd heen te vertellen en te laten zien. Het zichtbaar maken van historische elementen kan bijdragen aan het creëren van een sterke gemeenschapszin en een verbinding tussen verleden, heden en toekomst.

Wat betreft de infrastructuur, zoals de A15, zien we kansen om het dorp beter te verbinden met omliggende gebieden, zonder dat dit ten koste gaat van de verbinding met de regio. Daarbij ligt er de focus op het behoud en het versterken van de rust en het dorpse en landelijke karakter van het dorp. Ook hier zien we nadrukkelijk kansen om het dorp naar het water te brengen.

Richtinggevende keuze 2: Een goed verbonden dorp met duurzame mobiliteit

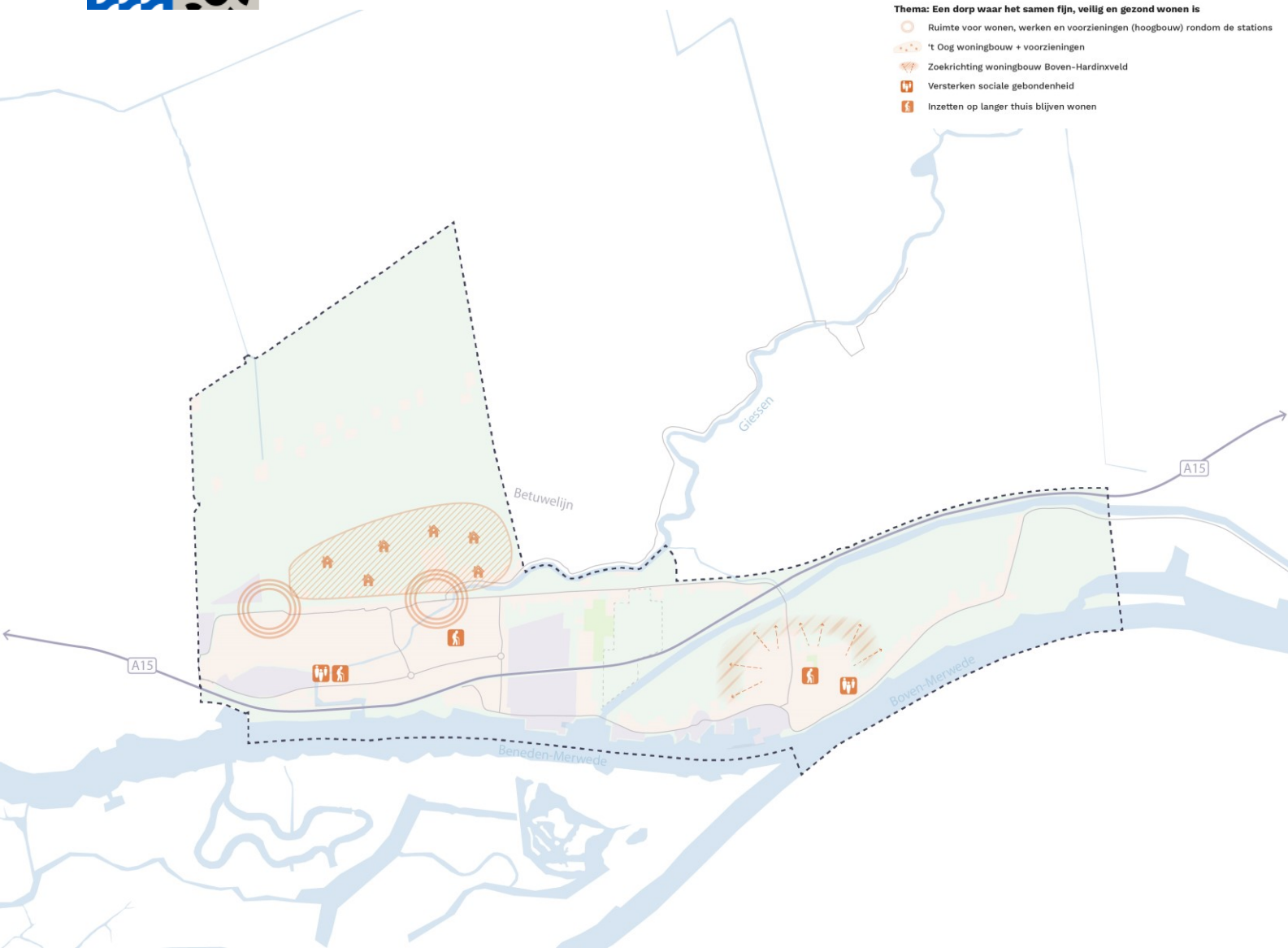
Hardinxveld-Giessendam is in 2050 duurzamer en beter verbonden. Om dit te bereiken ligt de focus op het verbeteren van de mobiliteit en het benutten van de geografische en ecologische kenmerken van het gebied. Naast het verbeteren van verbinding tussen de kernen onderling wordt de verkeersveiligheid als een belangrijke factor gezien, wat in de context van duurzame mobiliteit logisch is. We zetten daarbij in op het STOMP principe. Het creëren van verkeersluwe zones, veilige fietspaden en oversteekplaatsen kan hieraan bijdragen.

Niet alleen bij ontwikkelingen maar ook in de bestaande woon- en werkgebieden. Met onze ligging aan het water en de verbinding hiermee met de regio wordt de nadruk gelegd op watergebonden bedrijvigheid. Het clusteren van bedrijven in dit segment kan helpen om een economisch duurzame en innovatieve regio verder te ontwikkelen. Dit sluit ook goed aan bij de circulaire economie. Het water kan ook bijdragen aan het verbeteren van de verbindingen met onder andere de Drechtsteden via een waterbus en of watertaxi. Dit verbetert de bereikbaarheid en tegelijkertijd vermindert dit de ecologische voetafdruk van transport. Ook het ontwikkelen van stationsgebieden bij de spoorzone langs de MerwedeLingelijn vergroot de bereikbaarheid en de economische aantrekkelijkheid van Hardinxveld-Giessendam. Het beter verbinden van de bestaande voorzieningen met de stations en het inzetten van deelmobiliteit moet daar aan bijdragen.

De A15 is een belangrijke levensader. Het is onze ambitie om het dorp naar de rivier te brengen en de congestie op de A15 te verminderen. Er is een aantal oplossingsrichtingen te verkennen in samenwerking met de regio. Daarmee ontstaat er mogelijk meer ruimte om het dorp weer dichterbij de rivier te brengen en tegelijkertijd de bestaande woon- en werkomgeving groener, watervriendelijker en gezonder (minder geluid en vervuiling) te maken. Dit draagt ook bij aan de verbetering van de verkeersveiligheid, vooral als er alternatieve routes komen die de drukte verminderen, en om de leefbaarheid en de kwaliteit van de openbare ruimte te verbeteren.

Richtinggevende keuze 3: Een dorp waar het samen fijn, veilig en gezond wonen is

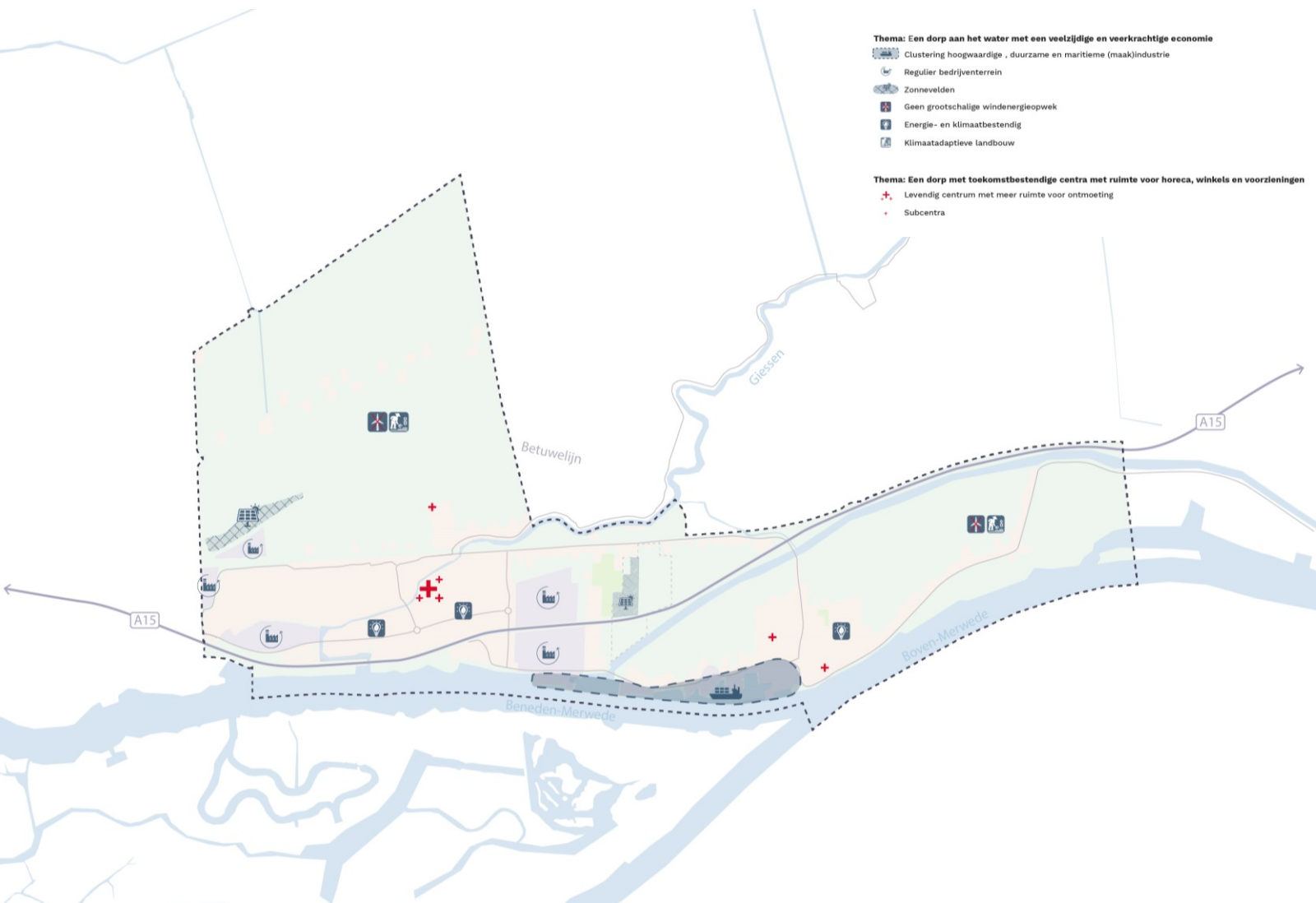
De focus voor de komende jaren ligt voor Hardinxveld-Giessendam op een gezonde, veilige en sociale leefomgeving. Daarbij moet gezocht worden naar een balans tussen behoud van de sociale cohesie en de noodzaak voor meer (ontwikkel)ruimte en verbindingen. Er dienen voldoende nieuwe woningen te worden gebouwd conform het woonbehoefteonderzoek. Niet alleen voor onze eigen behoefte maar ook deels voor de regionale. Daarbij biedt hoogbouw, met name rondom de stations en passend bij het karakter van het dorp, goede kansen voor onder andere betaalbare woningen. In het dorp denken we aan herstructureren, transformeren en verdichten om ruimte te maken voor nieuwe ontwikkelingen. Naar buiten, direct rondom het dorp dient er op een passende wijze gebouwd te worden. Dit mede om de leefbaarheid en voorzieningen in stand te houden.

We zetten in op het benadrukken van fietsverbindingen en versterking van het openbaar vervoer als middel om de parkeerdruk te verlichten. Dit vraagt ook om scherper te zijn in ons parkeerbeleid. Dit zorgt niet alleen voor duurzaamheid, maar maakt het dorp ook aantrekkelijker en verkeersveiliger voor onze bewoners die minder afhankelijk willen zijn van de auto. Daarbij zetten we ook in op meer ruimte voor sport, bewegen en ontmoeten. We zien daarbij de uitdaging voor een gezonde leefomgeving zonder de verkeersveiligheid en doorstroming in gevaar te brengen.

Richtinggevende keuze 4: Een dorp aan het water met een veelzijdige en veerkrachtige economie

Keuze 5: Een dorp met toekomstbestendige centra met ruimte voor horeca, winkels en voorzieningen

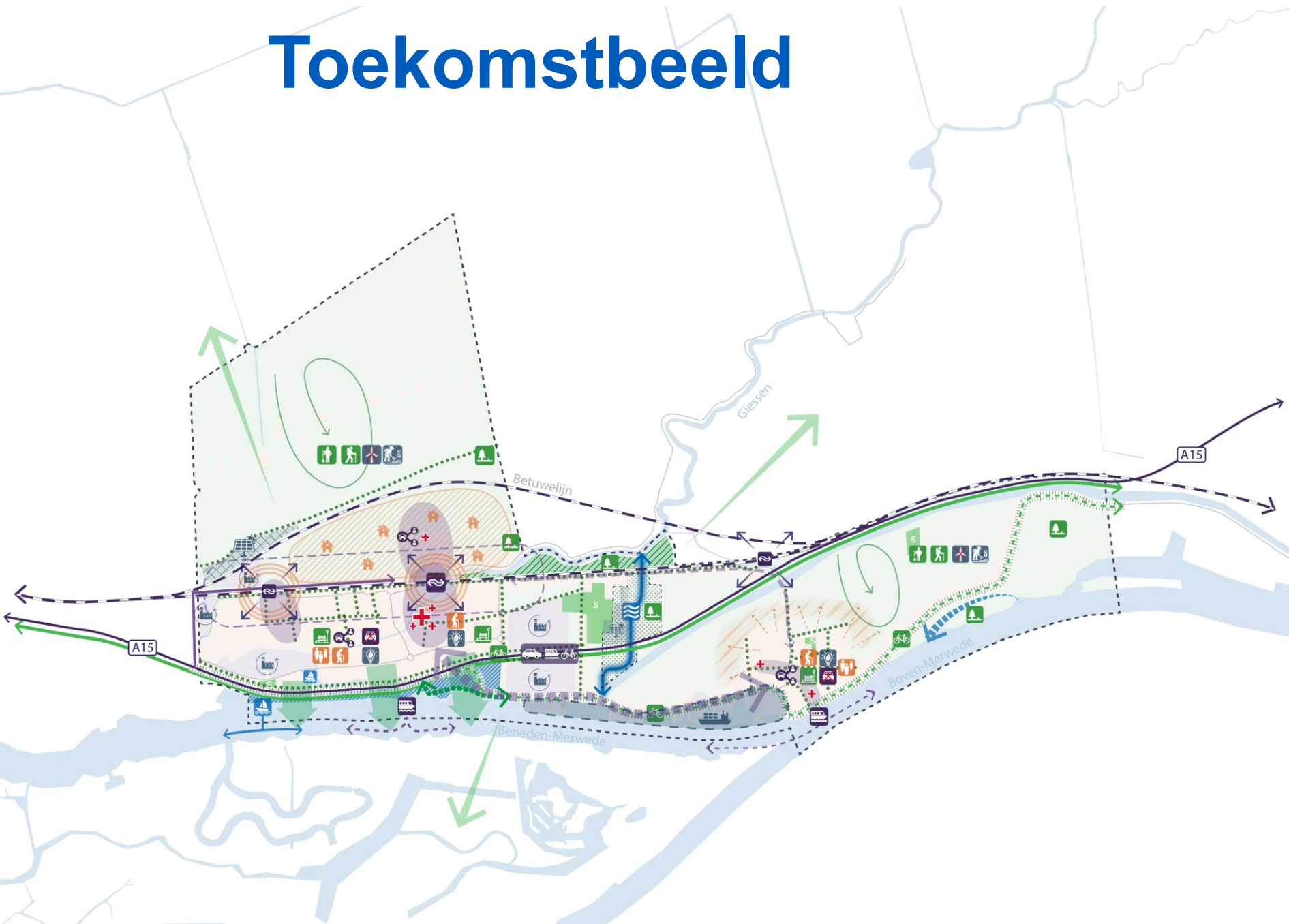
We gaan voor het creëren van een veelzijdige en veerkrachtige lokale economie, met aandacht voor zowel de energievoorziening, infrastructuur als landbouw. Daarbij zien we onder andere kansen voor innovatie in energievoorziening. Dit kan de veerkracht van onze gemeente versterken, bijvoorbeeld door te kijken naar duurzame energiebronnen of nieuwe technologieën die lokaal ingezet worden. Daarbij betrekken we ondernemers en bewoners om de toekomst van onze gemeente en regio (mede) te bepalen.

Een sterk netwerk van verbindingen is belangrijk voor de ontwikkeling van een veerkrachtige economie. Zowel fysieke verbindingen (zoals infrastructuur) als sociale verbindingen, zodat er meer samenwerking ontstaat. Daarbij zetten we ook in op de versterking van de kernen onderling. Watergebonden bedrijvigheid stimuleren we om te clusteren aan het water. Bedrijven die hier niet passen stimuleren we om te verplaatsen. Daarmee ontstaat (schuif)ruimte. Daarnaast zijn regionale voorzieningen zoals voortgezet- en beroepsonderwijs en recreatie (o.a. sport) belangrijk om de leefbaarheid te verhogen en de regio aantrekkelijk te maken voor zowel onze bewoners als bedrijven.

We maken het centrum en de subcentra van het dorp toekomstbestendig, met ruimte voor horeca, winkels, andere voorzieningen en ontmoeten. De nadruk ligt daarbij op een levendig en veelzijdig centrum dat aansluit bij de behoeften van de gemeenschap en de regio. Ook een goede bereikbaarheid en een aantrekkelijke en kwalitatieve openbare ruimte vinden we essentieel voor onze bewoners en bezoekers maar ook om onder andere klimaatadaptief te zijn.

In de regio kan Hardinxveld-Giessendam vanuit het onderwijs de verbinding met andere instellingen en (lokale) bedrijven versterken. Hiermee kunnen we ook de economische en sociale levendigheid versterken.

Toekomstbeeld

Thema toekomstbestendig groen dorp In een groene omgeving die water omarmt

- Ontwikkeling Merwedeboulevard
- Dorp naar de rivier brengen
- Hoogwaardige verblijfs- en recreatieluimte
- Regionaal fietsnetwerk
- Doorfietsroute
- Ruimte voor de rivier
- Waterfront
- Kleinschalige (dag)recreatie langs Binnen-Giesen
- (Hoofd)groenstructuur
- Dijkverzwaring
- Recreatieve verbindingen (Het Groen Hart, Kinderdijk, Blesbosch)
- Sportvelden
- Groene inrichtingen inclusief recreatieve verbindingen
- Jachthaven - verbinding met Blesbosch en Kinderdijk
- Jachthaven
- Inzet recreatie en natuur (regionale producten en/of nevenactiviteiten)
- Verbinden van bestaande voetpaden incl polder
- Behoud open landschap en biodiversiteit
- Aanleg boezemkanaal

Thema: Een goed verbonden dorp met een duurzame mobiliteit

- Multimodale bereikbare regio
- Verbeteren verbinding van de dorpen onderling
- Bereikbaarheid voorzieningen - stations
- Verbinding A15 en 't Oog
- Ontwikkeling spoorzone
- Waterbus Drechtsteden
- Inzetten op deelmobiliteit
- Mobiliteits hubs zijn goed bereikbaar
- Ontmoedigen en verminderen autoverkeer en sluipverkeer voorkomen

Thema: Een dorp waar het samen fijn, veilig en gezond wonen is

- Ruimte voor wonen, werken en voorzieningen (hoogbouw) rondom de stations
- 't Oog woningbouw + voorzieningen
- Zoekrichting woningbouw Boven-Hardinxveld
- Versterken sociale gebondenheid
- Inzetten op langer thuis blijven wonen

Thema: Een dorp aan het water met een veelzijdige en veerkrachtige economie

- Clustering hoogwaardige, duurzame en maritieme (maak)industrie
- Regulier bedrijventerrein
- Zonnevelden
- Geen grootschalige windenergieopwek
- Energie- en klimaatbestendig
- Klimaatadaptieve landbouw

Thema: Een dorp met toekomstbestendige centra met ruimte voor horeca, winkels en voorzieningen

- Levendig centrum met meer ruimte voor ontmoeting
- Subcentra